

„TÖBBRÉTEGŰVÉ KELL TENNI AZ ÉPÜLETET”

Interjú Szokolyai Gáborral, a Duna Aréna belsőépítészevel, az MCXVI Építésműterem egyik alapítójával

Octogon: Hol végződik az építéssel és hol kezdődik a belsőépítéssel egy ekkora méretű és speciális funkciójú épületben, mint a Duna Aréna?

SZOKOLYAI GÁBOR: Azok az épületek az igazán jók, amelyek minden szempontból koherensek. Ahol nem, vagy nehezen meghúzhatók a határok a különféle műfajok között. Az építéssel összhangban. Így tanultuk, és a pályán eltöltött évek is ebben erősítettek meg. Az építéssel, a belsőépítéssel, az iparművészet, design, képzőművészet is alapvetően egy egészet képez – persze praktikus okokból a munkamegosztásban vannak különbségek. Vagyis nem tudom meghúzni ezt a határt. A munkatársaimmal lényegében mindig olyan belsőépítéssel próbálunk művelni, amit építészeti oldalról közelítünk meg. Itt, a Duna Arénában pedig ez hangsúlyozottan így volt. Ráadásul ez az épület szerintem elsősorban mérnöki alkotás, amiben elképesztő mennyiségű, korszerű technikát építettek be, illetve nagyon speciális előírásoknak, jogszabályoknak, FINA igényeknek kellett megfelelni a tervezéskor, kivitelezéskor.

A műfaj és az előírások miatt komoly tanulási folyamat is lehetett számotokra.

Lényegében igen. A Groupama Aréna után, aminek szintén mi voltunk a belsőépítészei, már nem volt ismeretlen ez az építészeti lépték, de uszodán most először dolgoztunk. A korábbi nagy munkáinkhoz képest is, sokkal nagyobb stáb dolgozott együtt. Valamint, hogy nagyon sok döntéshozó játszott szerepet ebben a projektben: sok igény, elvárás fogalmazódott meg, sok volt az egyeztetés, a kompromisszumkeresés. Persze a szinte teljesíthetetlen határidők szorításában. Mindezek legalább akkora kihívást jelentettek, mint magával az építészeti térrel való megbirkózás.

Beszéljünk kicsit a főbb terekről, és hogy ezekben mi volt a feladatotok?

Kezdjük, mondjuk a versenyszodai térrel. Igazán itt érezhető leginkább, hogy ez az épület egy mérnöki létesítmény. Itt vannak a lelátók, a nagymedence és a műugró-medence. Karakteres az óriási acéltartók látványa. Nagyon keveset próbáltunk hozzátenni a térélményhez, hiszen itt az építészeti koncepció dominál és maga a fő funkció, amire ez az épület született. Itt minden az úszásról szól: a kék érvényesül, ha megnézed, az üléstükör fehérsége is ezt emeli ki és az antracitszürke burkolatok körbe szintén. Egyébként, egy kicsit máshonnan indítva, nekem nagy sikerélmény ezzel az épülettel, hogy lehetőséget kínál arra, hogy esetleg a közemberek kevésbé idegenkedjenek a modern építészettel szemben.

Mire gondolsz pontosabban?

Általános, hogy a kortárs építészettől idegenkednek az emberek, mert talán úgy érzik, hogy pórén jelenik meg az épület és annak terei. Az említett összhangos felfogásból kiindulva: többretegűvé kell tenni az épületet. Így válhat teljesebbé, élményszerűvé, szerethetővé. Meggyőződésem, hogy ez a kortárs építéssel sikerességének a kulcsa. Ezt a szemléletet szerettem volna behozni azzal, hogy javasoltam, vegyük be a MOME-t is ebbe a projektbe. Ennek az eredményei a versenymedence terében, a két oldalon látható óriás molinók, a bemelegítőmedence terében a pezsgőfürdő medence, illetve a lobbiban a Hősök Fala és a vízfűggöny-fal. Úgy érzem a magyar design és az iparművészet felívelő pályán van. Nemcsak szakmailag, hanem elismertségben is, illetve a megbízói oldalon is egyre erősebb igény mutatkozik abba az irányba, hogy még ismertebbé, láthatóbbá tegyünk. Büszke vagyok rá, hogy a Duna

Aréna tervezésekor ezt a kegyelmi állapotot sikerült megragadni. Remélem ezt az izgalmas csapatmunkát sikerül még teljesebb formában további projektekben is folytatni. A döntéshozók egy emberként üdvözölték azt a MOME-s pályázatot, aminek a keretében megszülettek ezek az elemek.

Mesélnél ezekről az elemekről?

Ahogy a látogató beérkezik az előtérbe, a bejárat-hoz közel a recepcióval szemben van a Hősök Fala az olimpiai bajnokok neveivel. Ez a műfaj magától is előáll egy ilyen sportlétesítményben, gondolj csak a Hajós Alfréd uszodára: mindenféle márványtáblák vannak a lobbiban az érmesek neveivel. Ott kicsit rendezetlen az, ahogyan applikálták a különféle méretű, anyagú, grafikai táblákat, mi itt megpróbáltuk mai módon, egységes grafikával felülírni ezt a megemlékező gesztust. A nagymedence terének két belső végfalán szereplő két molinó grafikai tervezője is ezen a pályázaton választották ki. A vízfűggöny-fal rész japán mintára készült, ott láttuk először, hogy hogyan használják ezt a technikát: a csepegtetők digitálisan vezérelhetők, és ezeknek az animációit a hallgatók a mesterek közreműködésével alkották meg. A vízfűggönyhöz hasonlóan nagyon látványos designem a házban a bemelegítőmedence terében létrehozott nagyméretű pezsgőfürdő-medence.

Mi indokolta a méretét?

A projektben részt vett egy fürdőtechnológus, aki azt az igényt kapta a megbízóktól, hogy egy akkora pezsgőfürdő-medencét kell létrehozni, amibe be lehet ültetni kényelmesen egy vízilabdacsapatot, ami 20 embert jelent. Mert a pólósok szeretnek edzéseket után együtt lazulni, csapatépíteni. Persze nem csak a pólósok használhatják majd, hanem a közemberei is, csak a méret meghatározásában

Portréfotó: Végel Dániel,
Épületfotók: Bujnovszky Tamás

ez volt a kiindulópont. Igény volt, hogy nagyon attraktív, szoborszerű elem legyen. A méret, a speciális tórusz forma okán azt gondolná az ember, hogy majd az ívelés miatt „ugrálni kezd” a mozaikminta, kinyílik itt-ott a fuga, de olyan pontosan sikerült a kivitelezőknek összehozni a MOME-s hallgatók által tervezett mintát, hogy egyetlen ponton sem történt meg ez. A medence felett egyébként egy illúziókeltő megoldást alkalmaztunk, mert nem volt lehetőség arra, hogy mint a lobbiban tettük, megnyissuk a födémét. Így egy kör alakú felülvilágítót tettünk be Barisol fóliával, vezérelhető fénnel, így olyan hatást lehet elérni, mintha nyitott lenne mégis a födém.

A lobbiban utólag nyitották meg a födémét?
Kezdem onnan, hogy lényegében már a „nulladik pillanatban” az alapinspiráció a fény és a víz kapcsolata volt. A fény, mint egy alapvető építészeti eszköz már régóta izgatott, és most itt alkalmam nyílt arra, hogy ezt körbejárjam belsőépítészeti szituációkkal. Ha az előtérben megnézed az

általunk „fénykútnak” nevezett részt, a födém-átvágást a Hősök Fala előtti mennyezeti szakaszon, az gyakorlatilag erről szól. Rátaláltunk egy Exyd nevű, pára- és klórálló rozsdamentes acéllemezzre, amit korábban egy Dominique Perrault-féle épület lépcsőfalán láttam először. A födém utólagos átvágása adekvát megoldás volt a lobbiban, így fény jut be az előcsarnok mélyebb szakaszára is, és az Exyd használata az inspiráció miatt is adekvát, mert amikor süt a nap, olyan effektusokat produkál, mint a fény a víz felületén.

És amikor felpillantasz a fénykút alatt állva, olyan, mint amikor a víz alatt kinyitod a szemed és felnézel a fény felé...
Ugyanezt az anyagot a bemelegítőmedence teréből a napozóteraszra kifutó lépcső oldalfalán is alkalmaztuk: ott szinte feloldódik az Exyd felületének tükröződése miatt a lépcsőfal. A reflexióval való játék az előtérben, a bemelegítőmedencei térben is alkalmazott zöldes üvegpanel-borításokkal is visszajön kicsit. Ráadásul a bemelegítőmedencénél

olyan üvegpaneleket alkalmaztunk, ahol az építészeti motívumok is visszaköszönnek: a külső homlokzati paneleken Marcel különféle cikcakk-motívumot használt, és erre reflektáltunk az üvegpanelek vonalmintáival. De az üvegpanelek színezésében is van egyfajta fényjáték a sötét színből a világosba való átmenettel.

Viszonylag kevés közösségi területen láthatunk fabútorokat.
Igen, ez a funkció miatt van, hiszen alapvetően egy „vizes” épületben járunk. Az előtérben, a büfétérben alakítottunk ki leülő-sarkokat, illetve a Hősök Fala és a recepció pult között helyeztük el Szőnyi Anna „Bumeráng” padját, ami a funkcióján túl újabb lehetőséget kínált, hogy egy fontos, ráadásul világhírű magyar design darabot demonstráljunk. Az emeleti konferenciateremben nagyobb mennyiségben jelennek meg mobilíák, köztük fabútorok, ott a fő darabok jó minőségű, könnyed, rétegelt lemez testű Plank székek. Annak a térnek a kialakításánál az volt a szempont, hogy exkluzív megjelenésű, jó

Tórusz formájú pezsgőfürdő-medence, amelynek burkolata a MOME tervezőgrafikus hallgatóinak terve alapján készült

„Az alapinspirációm fény és víz kapcsolata volt.”

akusztikájú, AV-technológiával jól felszerelt helyiséget hozunk létre. Olyan, ami az uszoda működésétől függetlenül is használható. Nagy küzdelem volt az álmennyezet megtervezése, mert nem szerettünk volna paneleket használni, de közben rejteni is kellett a gépészetet, ezért egy sűrűbb lamella ritmus mellett döntöttünk. A konferenciateremből nagyon jó kilátás nyílik a Dunára, de beláthatunk az uszodai térbe is, persze igény esetén el is függönyözhető ez a helyiség. Vagyis, mint a legtöbb részén az uszodának, úgy itt is nagyon jól érvényesül a transzparencia, a különféle tereken való átlátás, és a külső térre, a tájra való kitekintés. (Molnár Szilvia)

Az előtérben működő speciális, animációs képek megjelenítésére alkalmas vízfüggöny-fal.

A bebútorozott emeleti konferenciaterem, nagyrészt rétegelt lemez korpuszú Plank székekkel.